

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN
OPGERICHT 2 AUG. '27 VOOR DEN TIJD VAN 29 JAREN EN 5 MAANDEN

Redactie: Heveaweg 24, Meester-Cornelis

ADRESSEN.

Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Heveaweg 24 Meester-Cornelis, tot wien men zich te wenden heeft voor persoonlijke belangen en voor vereenigingsaangelegenheden en die tevens de redactie der B. A. voert.

Secretaris-Penningmeester: J. C. de Keyzer, Wilhelmijnestraat 10 Bandoeng, Postkantoor Riouwstraat. Tevens *Administrateur I. B. T.* voor:

- a. Aanmelding als lid V. v. B.
- b. „ „ „ „ abonné I. B. T.
- c. Adresverandering en contributie.
- d. Vereenigingsaangelegenheden.
- e. Opgave van advertenties.

2e Secretaris-Bibliothecaris: R. M. Soejatiman, Petodjosawah Zuid, Gang VI, Batavia-Centrum, voor: Vereenigingszaken inwendige dienst, aanvraag oude Nrs. I. B. T. en bibliotheeknummers.

REFERENDUM.

Op de algemeene vergadering der Vereeniging van Bouwkundigen op 4 Juni j.l. werd besloten, om het Hoofdbestuur te machtigen voorbereidende stappen te doen, teneinde te geraken tot een fusie met de „Locale Techniek,” en daarna door een referendum te doen uitmaken of de fusie werkelijk zal plaats hebben.

Intusschen zijn te Bandoeng de noodige besprekingen gevoerd, en kan daarvan het volgende worden medegedeeld.

I. Per ingang van 1 Januari zal de fusie aanvangen. Het I. B. T. zal dan als *apart* technisch periodiek ophouden te bestaan, doch herleven in een — voorloopig — tweemaandelijksch periodiek, dat den naam zal dragen:

„Indisch Bouwkundig Tijdschrift.”
„Locale Techniek.

II. De Redactie zal — voorshands — bestaan uit de heeren:

- 1. Ir. Th. Karsten.
- 2. Ir. A. Polderwoart.
- 3. G. van Galen Last.
- 4. J. A. Verhoef.
- 5. Moch. Enoch.
- 6. G. J. Heymering.

III. Het Tijdschrift zal door een corporatie worden beheerd, en zullen de Vereeniging van Bouwkundigen en de Vereeniging voor Locale Belangen daarin vertegenwoordigd zijn.

IV. De V. v. B. stelt zich garant voor een jaarlijksch aandeel van f 1000 in de exploitatie-kosten, waarvoor zij rekenen kan op 350 exemplaren per nummer.

V. De fusie zal voorloopig voor den duur van 1 jaar geschieden, terwijl — naar bevind van zaken — de mogelijkheid open blijft om voor een langduriger termijn de kwestie te regelen.

VI. Het bovenstaande zal voor de V. v. B. het mogelijk maken om de contributie van hare leden te verminderen met $\pm$ f 6.— per jaar. Wat niet zoo heel veel is, doch in elk geval voor de minimum contributie's beduidend mag genoemd worden. Het Hoofdbestuur zal, indien de leden er mede instemmen, verder zorg dragen voor een definitieve regeling.

VII. Den leden wordt verzocht per briefkaart, aan het adres van den Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Heveaweg 24, Mr. Cornelis, te willen bekend maken, of zij vóór of tegen de fusie zijn. Het vóór stemmen houdt dan meteen in de machtiging aan het Hoofdbestuur, eene definitieve regeling te treffen, voorloopig voor den tijd van 1 jaar. Op de a.s. algemeene

vergadering zal dan de kwestie nogmaals onder de aandacht der leden worden gebracht. De briefkaarten worden ingewacht *uiterlijk* 15 December a.s.

Het Hoofdbestuur.

ARCHITECTEN-CURSUS.

I. In aansluiting aan ons bericht in het vorige nummer van de „Bouwkundig Ambtenaar” kunnen wij onze leden mededeelen, dat de Vereeniging „Theorie en Praktijk” te Bandoeng ons — voorshands — het beste adres lijkt voor *correspondentie-onderwijs*. De voorwaarden zijn billijk, terwijl onze H. B. leden J. C. de Keyzer en G. J. Heymering — deze laatste is bij ons allen welbekend om zijn uitstekend onderwijs; menigéén onzer heeft aan hem te danken het succes met het B. O. W. architects-examen — geregeld contact hebben met het Bestuur der afd. Bandoeng van „Theorie en Praktijk.” Leden, wendt U dus *spoedigst* tot de heeren voornoemd. Gebruikt Uw vrijen tijd voor studie, gij „wachtgelders” en „non-actieven.” De les-gelden kunt U zelf regelen, daar gij *per les* U kunt „abonneren.”

II. Indien er *vele* aanvragen van onze leden binnenkomen, zullen wij trachten eenige reductie voor hen te verkrijgen. De V. v. B. zal dan wellicht kunnen zorgen voor een regelmatige inning der les-gelden. Voor cursisten en „Theorie en Praktijk” kan dit dan ook eenig gemak opleveren.

III. Het Hoofdbestuur zal bij terugkomst van den heer Mr. Dr. van Buuren op een conferentie trachten te verkrijgen een nauwkeuriger „afbakening” van de „eischen voor het examen voor architect.” Van deze besprekingen zal een résumé gegeven worden in de B. A. Komt leden, laat eens zien, dat ge nog bezit *studie-lust*.

Het Hoofdbestuur.

WAAROM: EEN EENHEIDSFRONT VAN BLIJVERS?

II.

Het is dus volkomen duidelijk gebleken, dat de „uitgezondenen” nu niet zoo fier hun borst behoeven op te zetten met het idee, dat zij steeds „betere-behoeften-kenners-van-huis-uit” zijn geweest. En zij hebben vooral te bedenken, dat de voorspoed van Nederland ná de zeventiger jaren der vorige eeuw..... voor het grootste deel te danken is aan het „bezit” van Indië. Waarbij echter niet vergeten mag worden dat dit „bezit” wel degelijk „verplichtingen” schept, en dat de Blijvers óók *recht* van spreken hebben. En de groep der Blijvers, die thans nog een „goede plaats onder de zon” hebben, de Indo-Europeanen, dienen

het volgende zich in te prenten, en te bedenken, dat zij voor 100% aan den Indischen bodem zijn vastgeworteld, en dat hun wel en wee absoluut afhankelijk is van den economischen welstand of de armoede van Indië. Dr. Mensvelt zegt verderop:

„Er is, wanneer men terugblijkt over een eeuw, dus geen kwestie van een geleidelijken teruggang in de sociale positie der Indo-Europeanen. Integendeel, de geheele groep heeft zich cultureel, sociaal en economisch in opgaande lijn bewogen, doch terwijl de bovenste laag der Indo-Europeanen reeds na 1860 — '70 tot welstand gekomen is, na het wegnemen van de belemmerende voorschriften en het oprichten van instellingen van middelbaar onderwijs, dateert de opkomst der mindere klasse van later datum. Deze is op de kruin van twee golven naar boven gestuwd, n.l.: het op Nederlandsche leest geschoeide algemeen lager onderwijs en de stijgende conjunctuur na 1905.”

Men ziet (en de personen van de oudere generatie onder de Indo-Europeanen weten het zich nog best te herinneren, dat zoo ongeveer 30 en meer jaren terug de wijken Krembangan en Kalianjar in Soerabaja, Karangbidara en Mlaten in Semarang en Kemajoran in Batavia de centra waren van de Indo-Europeesche bevolkingsgroep, en dat die toen was een — min of meer — paupergroep) men ziet, dat ook bij de Indo's de stijging van behoeften dateert van niet langer dan nauwelijks een generatie terug. Maar is dit anders bij de bovenlaag der z.g. Inlanders? Heeft daar zich niet hetzelfde proces van behoeften-stijging voltrokken? Wat kunnen wij van Dr. Mansvelt vernemen?

„Het vraagstuk van de gelijke of niet-gelijke bezoldiging der verschillende landaardden bij den burgerlijken landsdienst nam weldra gelijk men weet, een grooten omvang aan en leidde, voornamelijk uit een oogpunt van billijkheid en rechtvaardigheid tegenover Inlanders, in 1913 tot unificatie van den burgerlijken landsdienst, d.w.z. tot gelijke betaling der Inlanders bij gelijk werk.

Ten aanzien van de Inlandsche priajis en van de Inlandsche Christenen, voor zoover zij den status van Inlander hadden, had het verstrekte onderwijs en de stijgende conjunctuur in verband met het in 1913 aangenomen bezoldigingsstelsel, een dubbel effect. Westersch opgeleide Inlanders kregen niet alleen het vooruitzicht op een ambtelijken werkkring, maar bovendien werden zij door het uitgekeerde loon opgeheven tot een welstandsniveau, dat eenige malen zoo hoog was als het inkomen in het milieu, waaruit zij voortkwamen. Het Gouvernement heeft door zijn bezoldigingsstelsel een nieuwe, vroeger in het geheel niet bestaande, klasse van Inlanders in het leven geroepen. Geheele buurten, oudtijds bewoond door Indo-Europeanen, zijn thans bezet door Inlandsche klerken, die gekleed en geschoeid gaan als Europeanen, die wonen in huisjes met meubilair naar Westerschen trant, die hun kinderen naar Westersche scholen — liefst naar de Mulo — zenden; kortom een klasse, die zich in levenswijze maar weinig onderscheidt van de Indo-Europeanen.”

Wat hier is aangehaald weet iedereen, die niet sterk bevooroordeeld is, en een beetje de oogen den kost heeft gegeven. En iedereen weet ook, dat de Inheemschen geen kosten ontzien om hunne kinderen zoo goed mogelijk onderwijs te kunnen geven, zoo-

dat h. t. l. *thans* reeds veel meer „afgestudeerde” en „studeerende” Inlanders zijn dan van de groep der Europeanen. En dat deze Inlandsche abituriënten dezelfde „behoeften” hebben als de Europeanen, zoo-dat het z.g. „behoefte-criterium” voor afzonderlijke bevolkingsgroepen ten aanzien van het „Indisch” bezoldigingsvraagstuk niet meer op kan gaan.

Het „Indische” bezoldigingsvraagstuk is op het oogenblik in het brandpunt der belangstelling. En eene oplossing zal moeten gevonden worden; zoo-wel de Regeering — in het belang der Staats-huishouding — als de ambtenaren en *alle* Blijvers zullen het onder de oogen moeten zien.

Reeds eerder heb ik beweerd, dat wij, Blijvers, óók moeten denken aan onze *nakomelingen*, en dus moreel verplicht zijn met de toekomst — nu reeds — rekening te houden. Wij zullen, leering puttende uit de lessen van het verleden en van het heden, *thans* onze richtlijnen hebben uit te stippelen voor den dag van morgen.

Doch hierover zal ik het hebben, zoo beknopt mogelijk, bij mijn slotbeschouwingen; en eerst nog uit het artikel van den heer D. M. G. Koch — ter bekorting — slechts het slot aanhalen; waarmede echter geen afbreuk wordt gedaan aan de bedoeling, aan het standpunt van het V. V. O., dat de heer Koch heeft willen duidelijk maken. Integendeel, wij, Blijvers, kunnen zelfs daarmede *tot op zekere hoogte* heel best accoord gaan.

„Het V. V. O. beschouwt de „Indianiseering” als iets dat in de natuur der dingen ligt, mits het tempo der economische ontwikkeling toestaat, dat elke bevolkingsgroep haar levensstandaard minstens zal kunnen handhaven”.

Hier nu is een kleine correctie noodig. In de eerste plaats heeft de heer Koch een voorbehoud gemaakt, terwijl de vervulling, de tenuitvoerlegging van het in het voorbehoud gestelde tempo der economische ontwikkeling, niet in de hand ligt van de vakbeweging, zelfs niet eens in die van den Volkraad; en dat veel eerder verwacht kan worden, dat het tempo der economische ontwikkeling van Indië in de naaste toekomst *dwingen* zal tot het aanvaarden van een beduidend lager levenspeil. De bestaande loonregelingen, inzonderheid die der C. schalen van de B.B.L., en zelfs der B. schalen, zullen in de komende jaren voor nieuw in dienst te nemen personeel *niet* kunnen worden gehandhaafd. En deze mogelijkheid, *die aan zekerheid grenst*, moet door de Blijvers goed onder de oogen worden gezien; en men dient er zich dan terdege rekenschap van te geven of bij een nieuwe salarisregeling de eerste grondslag der B. B. L. niet door ons, Blijvers, met hand en tand moet worden verdedigd. De noodzakelijkheid van zich *nu* reeds met het vraagstuk bezig te houden is absoluut aan te toonen door te verwijzen naar het advies van de

meerderheid der Commissie van Georganiseerd Overleg, inzake het Regeerings-ontwerp voor een nieuw buitenlandsch verlofsreglement.

In de tweede plaats is het absurd om den door den heer Koch blijkbaar voor de „uitgezonden”-Europeanen „Indo”-Europeanen en „Indonesiërs” als op *verschillend niveau* liggenden levensstandaard te willen beschouwen als *stabiel* en „statisch”-bepaald, al voegt hij er het woord „minstens” aan toe. De werknemers zullen zich hebben aan te passen aan de noodwendigheid, aan den toestand zooals die zich onvermijdelijk aan hen zal opdringen. En natuurlijk dient getracht te worden van dien „opgedrongen” toestand te maken wat er van te maken is; doch wij, Blijvers, dienen er ons wel bewust van te zijn, dat onze nakomelingen een *zéér* somberen tijd zullen moeten doormaken; en wij zullen *al* onze krachten, al onze *vereenigde* kennen en kunnen moeten aanwenden, om voor hen *bestaans-mogelijkheden* te scheppen. Met betrekking tot deze bestaansmogelijkheden zal ik straks nog even den heer De Hoog moeten aanhalen. De heer Koch vervolgt:

„Daarom eischt het, (het V. V. O.) dat met de eenzijdigheid van den vorm van exploitatie van Indië's natuurlijke welvaartsbronnen door buitenlandsch particulier initiatief gebroken zal worden en dit exploitatiestelsel, dat in laatste instantie verantwoordelijk is voor de politiek van geforceerde „Indianiseering”, tot welke de regeering blijkbaar besloten heeft, zal worden aangevuld met een doelbewuste, krachtige bevordering van de welvaartsontwikkeling in de eigen-Indische maatschappij. En het verzet zich tegen elken incidenteele „Indianiseering”-maatregel, — omdat een natuurlijk en onvermijdelijk sociaal-economisch proces geen maatregelen behoeft ter versnelling van zijn tempo en forceering zelfs gevaarlijk zal zijn; omdat geen enkele bevolkingsgroep verdient, dat haar levenstandaard omlaag gedrukt wordt en dit ook niet als offer harerzijds aan de toekomst van dit land mag worden geëischt; en omdat verzet tegen „Indianiseerings”-maatregelen ertoe zal kunnen medewerken, de regeering te bewegen tot het inslaan van een anderen weg”.

De heer Koch verliest met zijn theorie teveel de praktijk uit het oog. Indien het mogelijk ware, om door verzet — hoe, dat moet de heer Koch nog duidelijk maken; in geen geval echter kunnen de ambtenaren met hun vak-organisaties den *legalen* weg verlaten — om door verzet de Regeering te dwingen, dan moeten toch éérs alle vakorganisaties h. t. l. één lijn trekken. En om dit maken van één front te kunnen bereiken, zal men toch eerst tot over-éénstemming moeten komen, d. w. z. *alle* groepen zullen moeten beseffen, dat zij *evenveel* belang hebben bij dat éénheidsfront. En..... bovendien zal dan toch redelijkerwijze eenige *zekerheid* moeten bestaan, dat de Regeering voor een *legale* actie van uitsluitend vak-organisaties — in den tegenwoordigen tijd moet men zelfs met het beleggen van „pro-

testvergaderingen" zéér voorzichtig zijn — zal zwichten, beter gezegd: door een legale actie zich genoopt zal zien alle zeilen bij te zetten om „een anderen weg" in te slaan. Is dit te verwachten? En zou eventueel de Nederlandsche leiding in Holland daartoe de noodige medewerking willen verleen, indien niet alle op Indië georiënteerde partijen zich aanéensluiten en denzelfden koers willen volgen? Bovendien: is het verantwoord voor de toekomst dezelfde gedifferentieerde loonpeilen te handhaven? En moet er niet paal en perk gesteld worden aan „massa-import"?

Wij zullen nu nog aanhalen wat de heer de Hoog ten aanzien van de personeelsvoorziening bij het debat over de dreigende salarisherziening heeft gezegd.

„Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben van deze plaats uit de Regeering telkens voorgehouden: behoud het stelsel en zijn er misstanden, neem die dan weg. Als dan ook in een vergadering van de verschillende departementshoofden waarop de salarisvoorstellen zijn aangenomen met, als ik de kranten mag gelooven, een stemmenverhouding van 4—5, dus met de geringst mogelijke meerderheid — waarbij men nog moet bedenken, dat tot die meerderheid de ontwerper van die voorstellen behoorde — dan vraag ik mij af, of het der Regeering ernst is, wanneer Zij nu verklaart, dat de heer De Hoog wel dankbaar mag zijn met de nieuwe voorstellen, omdat daardoor de komst van import-krachten belemmerd wordt, zoodat de Indo-Europeanen, de Blijvers, betere kansen zullen hebben.

Ik zou de Regeering willen toevoegen dat, wanneer inderdaad de salarisvoorstellen straks worden aangenomen en zich mochten uitwerken in een richting, zooals wij dat op het oogenblik vreezen, de Regeering de kwestie van de C. krachten en het eventueel stopzetten van hun uitzending, maar aan ons moet overlaten. Als de Regeering ons werkelijk in die richting drijft, zullen wij het aanvaarden".

* * *

Wij zullen nu trachten te formuleeren, wat naar onze meening aan de Blijvers te doen zal staan. Wij kunnen ons bij het betoog van den heer de Hoog volkomen aansluiten, doch wenschen dan nog wat verder te gaan, waartoe n. o. m. alleszins reden te over is. Immers, ook al zou de Regeering, al zou de Minister van Koloniën een *definitieve* salarisherziening niet laten doorgaan, dan is het nog lang niet zeker in welke richting eene *tijdelijke* verdergaande korting zal worden gestuurd. Bovendien heeft de heer de Hoog zelf — vergissen wij ons niet, ook in den Volksraad en op het I. E. V. Congres te Djocja in 1931 — verklaard te gelooven, dat wij in Indië — voor wat de hoogere inkomens betreft zeer zeker — naar een lager levenspeil moeten. En dit lagere levenspeil op de juiste hoogte vast te stellen, m. a. w. een nieuwe *Indische* bezoldigingsregeling voor de komende generatie, voor nieuw in dienst te nemen personeel te ontwerpen, vereischt de nauwe samenwerking van *alle* Blijvers-groepen. En men heeft zich af te vra-

gen, of niet door de Blijvers van *alle* groepen in de eerste plaats zal moeten worden uitgegaan van den eersten grondslag der B. B. L. Dus: of niet *rigoreus* gebroken moet worden — in het belang van onze nakomelingen, die elke cent, „overgeheveld" naar „buiten" Indië met smart zullen nastaren; omdat die cent hun zoo van pas zou kunnen komen — of niet *rigoreus* moet gebroken worden met een „stelsel", een „systeem", dat aan duizenden „werknemers-van-buiten-Indië" allerlei voorrechten schenkt, voorrechten, welke deze van-buiten-gekomenen in staat stellen thans reeds per jaar Indië met rond 80 (tachtig) miljoen gulden te „ontlasten." Deze bijzondere voorrechten komen tot uiting in:

- a. De salarisregeling.
- b. De pensioensregeling.
- c. De buitenlandsch-verlofsregeling.
- d. De aan „uitzending" verbonden uitrustings- en passage-kosten.

Natuurlijk — het is misschien nog nimmer zóó duidelijk gebleken als in dezen tijd van diepe economische inzinking — zal bovenal gestreefd moeten worden naar zoo snel mogelijke economische ontwikkeling van Indië, in het belang van Indië, van de Blijvers en dan: *over de geheele linie*. Een kleine bovenlaag, zwevende in levenspeil hoog boven het Volk, boven de miljoenenmassa is..... slechts van belang voor die bovenlaag, gering in aantal. De groote massa der middelbaar- en lager- opgeleiden onder *alle* bevolkingsgroepen zal door een arme arbeiderstand op den duur onberoespelijk verzwolgen worden, meegezogen in hun diepe ellende, mede worden opgenomen onder de paupers, of slechts in zeer geringe mate kunnen uitsteken boven het peil van koelies-van-1 dubbeltje-per-dag!.....

De Regeering heeft reeds een voorstel gereed voor een nieuwe salarisregeling. Afgezien van de als een zekerheid te beschouwen verwachting, dat die regeling in de eerste plaats *speciaal voor de Blijvers* (de B. en de A. schalers) zéér beduidende verslechteringen zal brengen, kan gerust worden voorspeld, dat die nieuwe regeling, indien zij tot uitvoering mocht komen, *spoedig* zal worden achterhaald door „nieuwere" salarisregelingen. En dan zal de kans stellig groot zijn, dat de Commissie voor Georganiseerd Overleg — wie weet, wellicht reeds bij de momenteel „dreigende" herziening — met een meerderheid zal adviseeren om rekening te houden met.....hm..... het „natuurlijk" en „persoonlijk" recht van bepaalde categoriën van ambtenaren, aan wie *aparte* voordeelen moeten toegekend worden. En dat „persoonlijk" en „natuurlijk" recht zal — indien de crisis tot het toepassen van ingrijpende maatregelen dwingt — ongetwijfeld óók ten aanzien van de op komst zijnde nieuwe pensioenregelingen worden naar voren ge-

*Leden, steunt het H. B. en maakt
Uw organisatie sterk.*

bracht. Op een even „vanzelfsprekende” wijze als bij het advies ten aanzien van een nieuwe buitenlandsch-verlofsregeling is geschied. ¹⁾ En zoo zou langzamerhand in Indië kunnen gelden:

- A. Een regeling van alle dienstvoorwaarden voor de „in Indië geboren en getogen” werknemers op normale, z.g. „nationalistische” (koelie-) basis;
- B. Een andere regeling voor de „import”-krachten op dezelfde „nationalistische”-basis, plus — in alle opzichten — minstens 50% — of meer — „import”-of „lok”-premie en andere „geneugten”.

Het voorgaande in enkele punten samenvattende, zou ik wenschen:

1. dat alle vertegenwoordigers van op Indië georiënteerde politieke partijen — althans voor zover zij in den Volksraad vertegenwoordigd zijn — alle onderlinge geschilpunten voorshands op het tweede plan zullen terugdringen, en tot overéénstemming zullen komen ten aanzien van de welvaartsbevordering van Indië, en van de personeelsvoorziening, *zoowel in het ambtelijke als in het particuliere.*
2. dat alle Blijvers onder de werknemers, en hunne organisaties, trachten zullen nauwe samenwerking te verkrijgen, in de eerste plaats om gezamenlijk een *nieuwe* regeling van dienstvoorwaarden te ontwerpen voor het komende geslacht, en om één front te vormen tot tegengang van „uitzonderlijke” bepalingen voor „van-buiten-gekomenen”; bovendien om te komen tot zéér sterke beperking van „import” van werkkrachten. Het gaat immers om de *levensbelangen* van onze nakomelingen, van ons nageslacht!.....

..... Wanneer men mij, na al het voorgaande nog zou willen vragen: „waarom een éénheidsfront van Blijvers?”, dan is er *nu* maar één antwoord op te vinden:

„OMDAT HET NOODZAKELIJK IS”!
W. M.

¹⁾ Wordt verwezen naar het nummer van 1 September j.l. W. M.

WAAR MOET HET HEEN?

Indië is „uitgemergeld”; er *moet* „drastisch” bezuinigd worden; hoopjes ambtenaren, nog in de kracht van hun leven worden aan den dijk gezet, en toch..... en toch.....!

In het *Bat. Nieuwsblad* van woensdag, 11 October j.l. komt het volgende voor:

Het Capitulantenstelsel.
Het vraagstuk plotseling
aan de orde.

„Het Capitulantenstelsel is reeds herhaaldelijk in bespreking geweest, mede met het oog op de financieele eischen van ons staand lager in zijn tegenwoordige organisatie.

Naar wij vernemen heeft de minister van koloniën thans de Indische regeering, *in verband met de voorgenomen bezuiniging van niet minder dan 15 millioen op de Indische defensie, verzocht dit vraagstuk in studie te nemen en tevens richtlijnen aangegeven voor die studie*”. (Attendeering van mij. W. M.)

Hola! Er moet dus 15 millioen worden bezuinigd... op de Indische defensie. Beteekent dit, dat op de defensie f 15 millioen moet worden bezuinigd of op de Indische *begrooting*? En *als* er alléén maar van „stuivertje-wisselen” sprake zal zijn, zoodat dus geen *effectieve* bezuiniging beoogd wordt, hoe moet zulks dan plaats hebben? De Minister van Koloniën, Dr. Colijn, heeft „richtlijnen” aangegeven voor die „studie.” Opgelet dus.

„Het zou in de bedoeling liggen de Europeesche militairen, die daartoe den wensch te kennen geven in een bepaald dienstverband te doen overgaan in de middelbare betrekkingen bij verschillende departementen en diensten, waarbij rekening wordt gehouden met de opleiding en de speciale functie van den betrokken militair.

De Minister wenscht dus de *Europeesche* militairen, die gemist kunnen worden veilig te stellen. Maar..... bedoelt de Minister met „Europeesche” ook *Indo-Europeesche*? Elke *eenzijdigheid* bij bezuiniging achten wij *onbillijk*, maar even *onrechtvaardig* vinden wij eenzijdigheid bij *bevoorrechting*. En de hiervolgende passage doet vermoeden dat van het laatste sprake zal zijn; van het hooghouden van „Koloniale” tendenzen, door uitsluitend rekening te houden met „natuurlijk” en „persoonlijk” recht van..... „import.”

„In het telegram wordt nog gewezen op het feit, dat in Nederland veel jongelui zijn, die het einddiploma drie-jarige H.B.S. of Mulo bezitten en voor uitzending geschikt zijn.

Met de burger-departementen wordt thans overleg gepleegd, waarvoor de chef van den generalen staf, generaal-majoor Boersträ, thans te Batavia vertoeft. Er wordt grooten spoed verlangd: van bepaalde instanties moet reeds

vóór 16 October het advies het legerbestuur hebben bereikt. Bij den generalen staf schijnt het plan veel sympathie te vinden".

Dus..... dus..... in Nederland zijn veel jongelui, die het einddiploma driejarige H. B. S. of Mulo bezitten..... en voor uitzending geschikt zijn. Behalve dus aan de „Europeesche" — bedoeld zal zijn de „van-buiten-gekomen-Europeesche" — militairen, die af zullen vloeien uit het leger, zullen de burger-departementen ook „onderdak" moeten verleen aan „veel jongelui" uit Nederland, die „voor uitzending geschikt zijn!" En „het plan", dat bij den generalen staf veel sympathie schijnt te vinden, zal met bekwaamen spoed worden ten uitvoer gebracht, immers..... reeds vóór 16 October zal het advies het legerbestuur moeten hebben bereikt. Een het gevolg, de resultaten van „het plan?" Wel, natuurlijk zullen bosjes „hier-geboren en-getogen" burgerlijke landsdienaren „geruischloos" moeten plaats maken..... Zegt U eens, leden, is het niet noodzakelijk om een éénheidsfront van Blijvers te vormen?

W. M.

BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Waterstaat.

Tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van:

- a. architect de hoofdopzichter E. A. de Lijon;
- b. hoofdopzichter de opzichter 1ste klasse Mas Soeparman;
- c. opzichter 1ste klasse de ten behoeve van de land-schapswerken van Peureula ter beschikking van den Gouverneur van Atjeh en Onderhoorigheden gestelde opzichter Hohamad Hasjim;

Benoemd tot hulpmonteur de ambtenaar op wachtgeld D. Hennion, laatstelijk die betrekking bekleed hebbende;

Toegevoegd:

- a. aan den Resident der Lampongsche districten ten behoeve van den waterstaatsdienst in genoemd geweest de hulpmonteur D. Hennion voornoemd;
- b. aan den Resident van Sumatra's Westkust ten behoeve van den waterstaatsdienst in genoemd geweest de werktuigkundige W. J. de Kempnaer, thans toegevoegd aan den Resident van Palembang;
- c. aan den Resident van Palembang, ten behoeve van den waterstaatsdienst in genoemd geweest, de tijdelijk waarnemend werktuigkundig opzichter

Leden, is Uw contributie reeds betaald en Uw achterstand aangezuiverd?

J. E. H. de Vries, thans toegevoegd aan den Resident der Lampongsche districten;

Ontslagen:

- a. wegens overtolligheid met ingang van einde October 1933 eervol uit zijne betrekking de ingenieur 3de klasse Ir. Mas Hoedioro;
- b. op verzoek met ingang van ultimo December 1933 wegens volbrachten dienstdienst, eervol en met recht op pensioen uit 's Lands dienst, met gelijktijdige ontheffing van zijne ter beschikkingstelling van de provincie Midden-Java, de opzichter 1ste klasse Mas Jasin Reksomidjojo;

Havenwezen.

Ontslagen op verzoek met ingang van ultimo November 1933, wegens volbrachten dienstdienst eervol en met recht op pensioen uit 's Lands dienst de machinist 1ste klasse J. C. L. Ch. Schweitz.

Waterstaat.

Verleend:

- a. wegens zesjarigen dienst, acht maanden verlof naar Europa, met gelijktijdige ontheffing van zijne ter beschikkingstelling van de provincie West-Java, aan den architect J. P. van Hees Meijer met bepaling, dat hij zijn betrekking op een nader te bepalen dag in de maand Juni 1934 zal nederleggen;
- b. wegens zevenjarigen dienst, negen maanden verlof naar Eurpoa, met gelijktijdige ontheffing van zijne ter beschikkingstelling van de provincie Midden-Java, aan den hoofdopzichter F. C. Beisser, met bepaling, dat hij zijn betrekking op 18 Mei 1934 zal nederleggen;

Ontslagen wegens overtolligheid met ingang van einde October 1933 eervol uit zijne betrekking:

- a. de opzichter 1e klasse Mas Widjanarko Wiriodihardjo;
- b. de opzichter Raden Soeprapto II.